

Les 12 – Het moment suprême: het kruis en de opstanding

Johannes 18:37

'PILATUS ZEI: "U BENT DUS KONING?" "U ZEGT DAT IK KONING BEN", ZEI JEZUS.
"IK BEN GEBOREN EN NAAR DE WERELD GEKOMEN OM VAN DE WAARHEID TE GETUIGEN,
EN IEDER DIE DE WAARHEID IS TOEGEDAAN, LUISTERT NAAR WAT IK ZEG.'"

Een verhaal met een rijke symboliek

De evangelist Johannes tracht de historische waarheid rond Jezus leven en dood zo dicht mogelijk te benaderen. Hij probeert een chronologisch beeld te schetsen. Dit doet hij ook op het gebied van plaatsaanduiding.

Tegelijkertijd gebruikt Johannes ook een grote symboliek in zijn beschrijving van wat er gebeurd is. Alles wat hij vertelt krijgt hierdoor een diepere betekenis.

Hierdoor komt het zichtbare als het ware symbool te staan voor het onzichtbare. Het grote mysterie van Gods liefde wordt in het lijdensverhaal van Christus als het ware onthuld.

Het zou ons te ver brengen om in deze studie alle symboliek te ontleden, toch wil ik graag enkele aspecten nader bekijken.

JUDAS GING ERNAARTOE, SAMEN MET DE COHORT SOLDATEN EN EEN AANTAL DIENAREN VAN DE HOGEPRIESTERS EN DE FARIZEEËN. ZE WAREN GEWAPEND EN DROEGEN FAKKELS EN LANTAARNS. (JOH. 18:3)

Geschiedkundig gezien is het zeer onwaarschijnlijk dat Romeinse soldaten samen met Joodse gezagsdragers samen een commando zouden vormen. Toch laat Johannes ze hier samen verschijnen.

Op die manier zal Jezus zich zowel aan de Joden als aan de Romeinen openbaren met niet mis te verstane woorden nl. 'IK BEN HET,' (JOH. 18:6) Ook God heeft zich met gelijkaardige woorden aan Mozes geopenbaard 'Ik ben die Ik ben.'

De leden van het arrestatieteam vielen voor Jezus op de grond, als een teken van aanbidding.

Vervolgens laat Jezus zich door de soldaten inrekenen, zodat Zijn leerlingen vrijuit kunnen gaan. 'ALS JULLIE MIJ ZOEKEN, LAAT DEZE MENSEN DAN GAAN.' (JOH. 18:8)

Ook hierin toont Johannes ons een belangrijk aspect van het lijdensverhaal. Door Zijn kruisdood te aanvaarden maakt Jezus ons letterlijk en figuurlijk vrij van gevangenschap.

ZE BRACHTEN HEM EERST NAAR ANNAS, DE SCHOONVADER VAN KAJAFAS. KAJAFAS WAS DAT JAAR HOGEPRIESTER, EN HIJ WAS HET DIE DE JODEN HAD VOORGEHOUDEN: 'HET IS GOED DAT ÉÉN MENS STERFT VOOR HET HELE VOLK.' (JOH. 18:13-14) zie hiervoor Joh. 11:49-50

Met deze verwijzing duidt Johannes de dood van Jezus als een sterven voor het ganse volk, als een gift voor ons allen. Jezus is bereid te sterven zodat wij zouden kunnen leven.

samen overleggen

- Wat betekenen Jezus woorden 'Ik ben het' voor jou?
- Hoe ervaar jij het offer dat Jezus bracht door aan zijn arrestanten te vragen om Zijn leerlingen te laten gaan?
- En wat te denken van deze woorden: 'Het is goed dat één mens sterft voor het hele volk?' Welk gevoel roept dit bij jou op?

Laten we misschien ook eens kijken naar het **verhoor door Pilatus**.

Pilatus, die toch bekend stond als een wrede stadhouder, wordt als het ware heen en weer geslingerd tussen enerzijds bewogenheid en respect voor Jezus en anderzijds angst voor de reactie van het volk.

BENT U DE KONING VAN DE JODEN? (JOH. 18:33)

WAT HEBT U GEDAAN? (JOH. 18:35)

U BENT DUS KONING? (JOH. 18:37)

MAAR WAT IS WAARHEID? (JOH. 18:38)

IK HEB GEEN SCHULD IN HEM GEVONDEN (JOH. 18:38)

WILT U DAT IK DE KONING VAN DE JODEN VRIJLAAT? (JOH. 18:39)

samen overleggen

Herken je dat, die twijfel en die angst?

Word jij ook wel eens heen en weer geslingerd tussen enerzijds diep ontzag voor wie Jezus is en anderzijds je eigen twijfels en angsten?

Jezus houdt de regie in handen

VRAAGT U DIT UIT UZELF OF HEBBEN ANDEREN DIT OVER MIJ GEZEGD? (JOH. 18:34)

MIJN KONINGSCHAP HOORT NIET BIJ DEZE WERELD. (JOH. 18:36)

'IK BEN GEBOREN EN NAAR DE WERELD GEKOMEN OM VAN DE WAARHEID TE GETUIGEN, EN IEDER DIE DE WAARHEID IS TOEGEDAAN, LUISTERT NAAR WAT IK ZEG. (JOH. 18:37)

Het antwoord van Jezus in vers 36 'Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld' is waarschijnlijk de meest centrale zin in gans dit verhaal.

Jezus komt uit een compleet andere wereld. Uit een wereld die Pilatus niet kon begrijpen of bevatten. Jezus bezat een innerlijke kracht en waardigheid waardoor de aardse wereld geen macht over hem had.

En het sterke is dat dit op het meest kwetsbare moment in Zijn leven tot uiting komt, nl. op het moment van Zijn lijden en nakende dood.

Jezus werd verraden, bedreigd, veroordeeld, geselsd, gewond, verstoten, in de steek gelaten door zijn trouwe vrienden... En net op dat moment toont Hij zijn kracht en gaat Hij in Zijn waarheid staan.

Hiermee levert Jezus het ultieme bewijs dat niemand in staat is om Hem Zijn koninklijke waardigheid en autoriteit af te nemen.

samen overleggen

Heb jij ook als eens het gevoel gehad dat de ganse wereld zich tegen jou keert?

Dat mensen jou verraden, veroordelen, verstoten...?

Lukt het jou dan om jezelf staande te houden? Om trouw te blijven aan jezelf en aan je eigen overtuiging

Johannes schetst voor ons het beeld van een koning volgens Joodse en Griekse interpretatie. De eigenlijke taak van een koning was namelijk om getuigenis af te leggen van de waarheid. Om feiten zo waarheidsgetrouw als mogelijk voor te stellen en te interpreteren.

Jezus legt echter in Zijn lijden de werkelijkheid van de wereld bloot. Hij laat zien wat er werkelijk schuil gaat achter het schijnvertoon van Pilatus en de Joodse leiders, nl. onmacht, lafheid en angst.

Doordat Pilatus niet in staat was om de waarheid aangaande Jezus koningschap te zien of te aanvaarden kwam hij in een positie te zitten waarbij de Joodse leiders macht over hem konden uitoefenen. Zo werd hij eigenlijk een machteloze speelbal in hun sluwe spel.

samen overleggen

Hoe moeilijk vind jij het om de werkelijke waarheid te achterhalen?
vergaloppeer je je ook wel eens in het spel waarin anderen je willen meesleuren?
Zwicht jij ook soms onder druk van anderen, uit angst voor hun oordeel?
Hoe kun je dan toch standhouden en trouw blijven aan je principes en aan datgene of diegene waarin je gelooft?

Ook bij **de kruisiging** probeert Johannes ons een historisch verslag van de gebeurtenissen mee te geven. Dit verhaal is echter ook doorweven van symboliek.

DROEG ZELF HET KRUIS NAAR DE ZOGEHETEN SCHEDELPLAATS, IN HET HEBREEUWS GOLGOTA. DAAR KRUISIGDEN ZE HEM, MET TWEE ANDEREN, AAN WEERSKANTEN ÉÉN, EN JEZUS IN HET MIDDEN. (JOH. 19:17-18)

Jezus draagt zelf Zijn kruis, hiermee neemt Hij dus als het ware zijn lot in eigen handen.

Door de positie van de twee anderen aan weerszijden van Jezus plaats Johannes Jezus centraal. Hij is het ware midden, het centrum van ons leven.

PILATUS HAD EEN INSCRIPTIE LATEN MAKEN DIE OP HET KRUIS BEVESTIGD WERD. ER STOND OP: 'JEZUS VAN NAZARET, KONING VAN DE JODEN'. HET STOND ER IN HET HEBREEUWS, HET LATIJN EN HET GRIEKS, EN OMDAT DE PLEK WAAR JEZUS GEKRUISIGD WERD DICHT BIJ DE STAD LAG, WERD DEZE INSCRIPTIE DOOR VEEL JODEN GELEZEN. (JOH. 19:19-20)

De drie talen van de inscriptie, met daarop de boodschap dat Jezus wel degelijk een Koning was in de ware betekenis, duidt op een wereldwijde verkondiging van dit belangrijke nieuws.

samen overleggen

Is Jezus ook de centrale figuur in jouw leven?
Waarom is het belangrijk dat het nieuws over Jezus Koningschap wereldwijd verspreid mag worden?
Hoe kunnen wij meewerken aan die verkondiging?

Het is volbracht

'HET IS VOLBRACHT.' HIJ BOOG ZIJN HOOFD EN GAF DE GEEST. (JOH. 19:30)

Met de woorden 'het is volbracht' duidt Jezus aan dat zijn bediening hier op aarde voltooid is. Zijn liefde voor Zijn Vader en voor de mensen is met deze 3 woorden tot vervulling gekomen.

En ook op het moment dat Hij Zijn hoofd buigt schuilt een belangrijke symboliek. Jezus buigt zich, in Zijn sterven, naar de mensen toe. Door dit zo te beschrijven biedt Johannes ons de kans om de kruisdood te zien als een ultiem bewijs van de Goddelijke Liefde. Deze liefde mag zich nu over gans de wereld verspreiden (weet je nog, 3 talen) als een krachtbron die de verbroken relatie tussen de mensen en God wil herstellen.

Geen enkele andere gebeurtenis uit Jezus leven heeft volgens mij een diepere impact gehad dan zijn dood aan het kruis. De liefde die zo nadrukkelijk en zo overvloedig aanwezig was in het leven van Jezus kan en mag ook ons niet onbewogen laten.

De geest die Jezus gaf aan het kruis wil ook ons inspireren om die liefde toe te laten en door te geven.

samen overleggen

'Het is volbracht' wat betekenen deze woorden - met het beeld van die Goddelijke liefde voor ogen - voor jou? Probeer dit zo concreet mogelijk met elkaar te bespreken.

Tot slot nog even deze nota bij vers 34: MAAR EEN VAN DE SOLDATEN STAK EEN LANS IN ZIJN ZIJ EN METEEN VLOEIDE ER BLOED EN WATER UIT.

Volgens de benedictijnse monnik Anselm Grün zou het water hier symbool kunnen staan voor de Heilige Geest, terwijl het bloed dan als beeld van Jezus liefde kan gezien worden.

In zijn boek 'Het evangelie spiritueel gelezen: deel II Lucas en Johannes' schrijft hij hierover het volgende: *In Jezus lichaam ontspringt de bron van de Heilige Geest waaruit we mogen drinken om onze diepste dorst te lessen. Uit deze bron stroomt ook het water van het eeuwige leven, waar de Samaritaanse vrouw zo naar had gesnakt .../... In de dood van Jezus wordt de geest van God over de hele wereld uitgegoten. Zijn hart staat open voor iedereen.*

Dit is uiteraard een persoonlijke visie van Grün en kan zeker aanzetten om te bezinnen en erover met elkaar van gedachten te wisselen..